

Dalje se tudi ni treba strašiti skušnje, zakaj količkaj pridni in agilni učiteljski bode prestal z lahkoto to preskušnjo, seveda velja tu pravilo: učiti se! Vpoštevati se mora tudi to, da mora priprosti vojak-učitelj dovršiti tako imenovano „rekrućen abrichtengo“ najčešče v 2 letih in koliko učiteljev je uvrščenih k dežel. brambovcem, ki morajo potem služiti mesto 13 pa 28 dni, a kot rezerviste se jih vtakne velikokrat v oni oddelek, ki obstoja največ iz raznih pastirjev, hlapcev ali pa rokodelcev, kojim pa načeluje potem tudi kak, te študije dovršivši korporal. In da se učitelj-vojak more posebno dobro počutiti v takej „kompaniji belli“ pa ni treba zabilježiti.

Kar se pa slednjič financijelnega vprašanja tiče, je pa to prava „bagatela“. Ako zamore reven gimnazijec, oziroma realec — ki je isto tako reven kakor večina učiteljskih, postati enoletni prostovoljec na državne stroške, zakaj bi pa učiteljski tu delali izjemo. Ne, tako „visoki“ pa ne smemo biti!

In slednjič je treba tu vpoštevati glavno zadačo, glavno vprašanje. Učitelju kot enoletnemu prostovoljcu je po dovršeni častniški preskušnji odprt cel svet, ni se mu potem treba boriti za svoj vsakdanji „suhi kruhek“, moledovati od Poncija do Pilatuža za zvišanje dninarske plače, ne! Ko bi vsi učitelji-vojaki dosegli to častno mesto, bi nas pač merodajni faktorji ne odganjali od polnih skled liki garjeve pse, temveč hitro bi nam spolnili naše zahteve — vsaj vidimo, kako radovoljno kimajo in pritrkavajo naši poslanci, državni kakor tudi deželni, pa brez izjeme — vojaškemu ministru, kadar zahteva nekaj milijončkov za svoje „zveste otročiče“.

In na ta način se reši najkrajšim potom tako zapletena vrzel učiteljskega socijalnega vprašanja — o gmotnem položaju.

Učiteljski, vpoštevajte te vrstice!

Učiteljski pravnik.

Priobčuje „Pedagogičsko društvo“ v Krškem.

(Dalje.)

Pravice v materijelnih zadevah.

O preseljevanju učiteljev v druge dežele.

V tej zadevi velja sledeče: Ako dobi učitelj službo v drugi deželi, šteta so mu zastran kvinkvenij in pokojnine vsa leta tudi v novi deželi. Tudi mu štejejo glede petletnic tista leta, katera je služil v stari deželi kot podučitelj. Odkar velja reciprociteta (vzajemnost) med deželami, n. pr. na Kranjskem od 18. listopada 1880 dalje, ni treba učitelju v pokojninski zaklad plačevati doneskov od onih svot, za katere jih je odrajal že v prejšnji deželi.

Preseljevati se iz dežele v deželo je pa učiteljem mogoče v smislu min. razpisa z dne 10. vel. srpana 1874 samo dvakrat v letu, in sicer konec svečna in konec vel. srpana, ako so bili došli dotični dekreti že osem tednov prej na okrajni šolski svet v stari deželi.

Službo-imenovalne takse.

Kdor dobi kakšno javno (cesarsko) službo, dolžan je plačati neke pristojbine, ki se ravna po visokosti službenih dohodkov. Te pristojbine so manjše, ako je

komu služba začasno podeljena, in večje, ako dobi stalno službo. Ako pa dobi kdo potem, ko je nekaj časa provizorično služil, stalno službo, plačati mora seveda večjo takso, toda pri tem se mu mora všteti tista pristojbina, katero je bil plačal pri začasnem nameščenju. Suplentom se ne sme nakladati teh taks, ker ne uživajo plač, marveč le nagrade. Tudi od vsakojakih drugih remuneracij se te pristojbine ne plačuje.

Te pristojbine se računajo na podstavi cesarske naredbi od 2. svečana 1850 in sicer po § 16 (tarifna pošta 40). Za začasno imenovanje je nižja taksa. Računi se po III. lestvici, in za podlago se vzame 3letni dohodek. N. pr. ko je učitelj začasno imenovan, ima 800 K plače; 3krat 800 = 2400 K. Od te svote je po III. lestvici taksa 15 K. Kedar je učitelj stalno imenovan, takrat se vzame za podlago 10kratni letni dohodek (pa se všteje tudi opravilna doklada in vrednost stanovanja), tedaj od 1000 K je 10krat 1000 10.000 K. Ker je pa od svote 2400 K že plačana pristojbina, tedaj se plača samo od 7600 K, kar kaže po III. lestvici 50 K. Ako je učitelj prestavljen na službo z enakimi ali slabšimi dohodki, plača le 1 K pristojbine. Ali se pa preveč plačana pristojbina ne povrne? Preveč plačana ne, ampak če bi bila krivično plačana. Preveč plačana se pa pri prvi priliki vračuni. N. pr.: Učitelj je bil na enorazrednici začasno nastavljen in je imel 800 K plače, stanovanje (je 200 K) in 60 K opravilne doklade. Od te skupne svote 3180 K je plačal (namreč od 3krat 1060) 20 K. Zda pride začasno na večrazrednico in plača samo 1 K. Ko pa postane definitivno na tej šoli, plača od svojih 1000 K, t. j. od 10.000 K. Ker pa je od 3180 K že plačal, plača pristojbino le od 6820 K, namreč po III. lestvici 45 K.

Ako ne presega ta taksa 40 K, plačati se mora kar naenkrat. Izjema se utegne dovoliti, ako se vloži kolekovana (1 K) prošnja. Ako presega 40 K, razdeli se na 12 mesecev. Ko o teh davkih govorimo, naj povemo še, kako se plačuje

osebni dohodninski davek.

Do 1200 K letnih dohodkov ga ni;

od 1200 — 1250 K je	7 K 20 h
„ 1250 — 1300 „	8 „ — „
„ 1300 — 1350 „	8 „ 80 „
„ 1350 — 1400 „	9 „ 60 „
„ 1400 — 1500 „	10 „ 80 „
„ 1500 — 1600 „	12 „ — „
„ 1600 — 1700 „	13 „ 60 „
„ 1700 — 1800 „	15 „ 20 „
„ 1800 — 1900 „	16 „ 80 „
„ 1900 — 2000 „	18 „ 40 „
„ 2000 — 2200 „	20 „ — „
„ 2200 — 2400 „	24 „ — „
„ 2400 — 2600 „	28 „ — „
„ 2600 — 2800 „	32 „ — „
„ 2800 — 3000 „	36 „ — „

To se plačuje v dvanajstmesečnih obrokih, kar že davkarja od mesečne plače odračuna, počenši od 1. prosinca naprej. Kar je premalo izračunila, plača dotični potem, ko davčna komisija ta davek odmeri, pa naslednje mesece več. Če je davkarja preveč jemala, pa se mu povrne proti nekolekovani pobotnici. Od neučiteljskih dohodkov se plača pa posebej osebni dohodninski davek, kolikor ga je komisija odmerila.

Učiteljski dohodki na Kranjskem so urejeni po sledečem pravičnem zakonu.

Zakon

z dne 14. vel. travna 1898., veljaven za vojvodino Kranjsko, s katerim se prenarejajo nekatera določila zakonov z dne 29. listopada 1890. l., dež. zak. št. 23. in z dne 5. grudnia 1879. l., dež. zak. št. 22.

Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske ukazujem tako:

Člen I.

§§ 2., 3., 5. in 6. zakona z dne 29. listopada 1890. l. dož. zak. št. 23. so v svoji sedANJI besedi razveljavljeni in se odslej glase tako:

§ 2.

Letne plače na javnih občnih ljudskih šolah stalno nameščenih učiteljskih oseb so razdeljene v štiri vrste, in sicer:

v plačo	I. vrste	z 800 gld.
" "	II. "	" 700 "
" "	III. "	" 600 "
" "	IV. "	" 500 "

Učiteljice so enake z učitelji, samo v I. in II. plačilni vrsti se določajo plače učiteljic z 90 odstotki letne plače, katero dobiva moško učiteljsko osebo v enaki plačilni vrsti.

Letna plača začasno nameščenih učiteljev (učiteljic) je določena s 400 gld.

§ 3.

Od skupnega števila učiteljskih oseb pripada v I. vrsto deset odstotkov, v II. vrsto petnajst odstotkov, v III. vrsto trideset odstotkov in v IV. vrsto petinštirideset odstotkov.

Držec se teh določil, uvrsti deželno šolsko oblastvo pri prvi sestavi osebnega statusa učiteljsko osebo z ozirom na njegov službeni čas v stalni lastnosti in na zadovoljilno službovanje.

Poznejša pomaknitev iz ene plačilne vrste v naslednjo višjo vrsto se vrši pod istimi pogoji.

Z ozirom na izvrstno službovanje in na posebne razmere službenega mesta more se učiteljsko osebo uvrstiti odnosno premakniti v višjo plačilno vrsto tudi ne glede na službeni čas, vendar pa mora biti od izpraznjenih mest najmanj $\frac{4}{5}$ mest nameščenih po službenem času naprejšnje plačilne vrste.

Pomaknitev iz ene plačilne vrste v naslednjo višjo se vrši praviloma le enkrat v letu, in sicer po razmerju osebnega statusa od dne 1. prosinca vsakega leta.

Ako se v kaki drugi deželi že stalno nameščena učiteljska oseba namesti na Kranjskem kot učitelj in učiteljica, določi deželni šolski svet v sporazumu z deželnim odborom plačilno vrsto in vrstni red, v katero je uvrstiti to učiteljsko osebo.

§ 5.

Vsak voditelj (vsaka voditeljica) javne ljudske šole ima pravico do najmanj iz dveh sob in iz potrebnih stranskih prostorov obstoječega stanovanja, katero je, ako možno, odkazati v šolskem poslopju. Kadar se mu takšno stanovanje ne more dati, gre mu stanarina, katero je pri ravnateljih meščanskih in voditeljih občnih ljudskih šol v Ljubljani odmeriti z 240 gld. in pti voditeljicah s 180 gld., zunaj Ljubljane pri ravnateljih meščanskih šol in pri voditeljih občnih ljudskih šol s 100 gld., pri voditeljicah pa z 80 gld.

Stalno nameščenemu učiteljskemu osebju na javnih ljudskih šolah v Ljubljani gre stanarina, ki je za učitelje s 180 gld., za učiteljice s 100 gld.

Ostali učitelji imajo pravico do prostega stanovanja ali do stanarine samo tedaj, kadar so imeli pravico do tega še pred veljavnostjo zakona z dne 29. listop. 1890. l., dež. zak. št. 23.

Stanarine za učiteljsko osebo na javnih občnih ljudskih šolah v Ljubljani plačuje normalnošolski zaklad, za učiteljsko osebo zunaj Ljubljane pa jih plačujejo dotične šolske občine. Za stanarine učiteljskega osebja na javnih meščanskih šolah morajo skrbeti dotični šolski okraji.

Stanarina ni všteta v pokojnino.

§ 6.

Ako bi učiteljska oseba vsled njenega službenega časa po določilih tega zakona (§§ 2. in 3.) prejela manjšo plačo, kakor znaša njena sedanja plača z odnosno dopolnilno ali osebno doklado, tedaj jo je brez ozira na njeni službeni čas uvrstiti v tisto plačilno vrsto, katera ustreza njenim sedanjim prejemkom. Dopolnilne doklade k plačam in osebne doklade je odtegniti, v kolikor ne presegajo plačilnih prejemkov v novi plačilni vrsti. (Dalje.)

Zmes.

XXVII.

Dvajseti vek nosi v svojem začetku nekako znak misijonov, romanj, procesij — in zatiranje samostanov. Mislečemu človeku je na mah razvidno, da v nekaterih deželah, recimo državah, klerikalizem mogočno vzdiguje svoj greben, v drugih mu ga pa korenito obrezujejo. V Franciji napravili so si postavo, da paralizirajo moč mrtve roke, na Portugalskem je kralj nalik cesarju Jožefu II. dal zapreti samostane, ki se ne pečajo s poukom, odgojo ali dobroteljnimi napravami. Nekaj iztiranih me-nihov osreči nedvojbeno še Avstrijo.

Pri nas je provzročilo veliko senzacijo dejstvo, da je nadvojvoda Franc Ferdinand prevzel pokroviteljstvo nad „Katoliško šolsko družbo“, kar so posamezne politične stranke hotele fruktificirati v svoje strankarske namene. Naš kolega „Slov. učitelj“ se v svojem članku „Dani se“ zelo moti, če misli, da pride kedaj „stara šola“ na vidik. Reklo bi se nositi vodo v Savo, ako bi hoteli zavračati lažnjivo, vedno se ponavljajočo trditev, da se je „verstvo načeloma vrglo iz moderne šole“. Takšno kolobocijo naj le prežvekovajo klerikalni želodci, a naj pazijo, da si ne pokvariyo želodca. Slovenci vemo dobro, da ima gibanje „proč od Rima“ istovetnost z gibanjem „proč od Avstrije“, vemo pa tudi, da nemški šulferajn ravno tako germanizuje kakor katol. šol. družba.

Slov. učitelji nikakor ne odobravajo, da je vsenemška stranka v žaljivem tonu spravila protektorstvo prestolonaslednika v razgovor, priznavati pa moramo našemu častnemu članu in drž. poslancu dr. Tavčarju, da je ravnal pravilno, glasujoč za to, naj se o odgovoru ministrskega predsednika otvori debata, kjer bi bila prilika strankam dana, da pokažejo svojo lojalnost z rezkim obračunom vsenemške stranke. In našle so se domisljave, vsevedoče butice vrh blagoslovljenih teles, ki so v svoji neskončni zlobnosti in škodoželjnosti sumničile lojalnost slovenskega učiteljstva. Takim obrekovalcem: Fej! Wie der Schelm selbst ist, so denkt er von Anderen. Vprašamo vas, če

Učiteljski dohodki na Kranjskem so urejeni po sledečem pravičnem zakonu.

Zakon

z dne 14. vel. travna 1898., veljaven za vojvodino Kranjsko, s katerim se prenamejajo nekatera določila zakonov z dne 29. listopada 1890. l., dež. zak. št. 23. in z dne 5. grudnia 1879. l., dež. zak. št. 22.

Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske ukazujem tako:

Člen I.

§§ 2., 3., 5. in 6. zakona z dne 29. listopada 1890. l. dož. zak. št. 23. so v svoji sedANJI besedi razveljavljeni in se odslej glase tako:

§ 2.

Letne plače na javnih občnih ljudskih šolah stalno nameščenih učiteljskih oseb so razdeljene v štiri vrste, in sicer:

v plačo	I. vrste	z 800 gld.
" "	II. "	" 700 "
" "	III. "	" 600 "
" "	IV. "	" 500 "

Učiteljice so enake z učitelji, samo v I. in II. plačilni vrsti se določajo plače učiteljic z 90 odstotki letne plače, katero dobiva moško učiteljsko osobje v enaki plačilni vrsti.

Letna plača začasno nameščenih učiteljev (učiteljic) je določena s 400 gld.

§ 3.

Od skupnega števila učiteljskih oseb pripada v I. vrsto deset odstotkov, v II. vrsto petnajst odstotkov, v III. vrsto trideset odstotkov in v IV. vrsto petinštirideset odstotkov.

Držec se teh določil, uvrsti deželno šolsko oblastvo pri prvi sestavi osebnega statusa učiteljsko osobje z ozirom na njegov službeni čas v stalni lastnosti in na zadovoljilno službovanje.

Poznejša pomaknitev iz ene plačilne vrste v naslednjo višjo vrsto se vrši pod istimi pogoji.

Z ozirom na izvrstno službovanje in na posebne razmere službenega mesta more se učiteljsko osobje uvrstiti odnosno premakniti v višjo plačilno vrsto tudi ne glede na službeni čas, vendar pa mora biti od izpraznjenih mest najmanj $\frac{4}{5}$ mest nameščenih po službenem času naprejšnje plačilne vrste.

Pomaknitev iz ene plačilne vrste v naslednjo višjo se vrši praviloma le enkrat v letu, in sicer po razmerju osebnega statusa od dne 1. prosinca vsakega leta.

Ako se v kaki drugi deželi že stalno nameščena učiteljska oseba namesti na Kranjskem kot učitelj in učiteljica, določi deželni šolski svet v sporazumu z deželnim odborom plačilno vrsto in vrstni red, v katero je uvrstiti to učiteljsko osebo.

§ 5.

Vsak voditelj (vsaka voditeljica) javne ljudske šole ima pravico do najmanj iz dveh sob in iz potrebnih stranskih prostorov obstoječega stanovanja, katero je, ako možno, odkazati v šolskem poslopju. Kadar se mu takšno stanovanje ne more dati, gre mu stanarina, katero je pri ravnateljih meščanskih in voditeljih občnih ljudskih šol v Ljubljani odmeriti z 240 gld. in pti voditeljicah s 180 gld., zunaj Ljubljane pri ravnateljih meščanskih šol in pri voditeljih občnih ljudskih šol s 100 gld., pri voditeljicah pa z 80 gld.

Stalno nameščenemu učiteljskemu osobju na javnih ljudskih šolah v Ljubljani gre stanarina, ki je za učitelje s 180 gld., za učiteljice s 100 gld.

Ostali učitelji imajo pravico do prostega stanovanja ali do stanarine samo tedaj, kadar so imeli pravico do tega še pred veljavnostjo zakona z dne 29. listop. 1890. l., dež. zak. št. 23.

Stanarine za učiteljsko osobje na javnih občnih ljudskih šolah v Ljubljani plačuje normalnošolski zaklad, za učiteljsko osobje zunaj Ljubljane pa jih plačujejo dotične šolske občine. Za stanarine učiteljskega osobja na javnih meščanskih šolah morajo skrbeti dotični šolski okraji.

Stanarina ni všteta v pokojnino.

§ 6.

Ako bi učiteljska oseba vsled njenega službenega časa po določilih tega zakona (§§ 2. in 3.) prejela manjšo plačo, kakor znaša njena sedanja plača z odnosno dopolnilno ali osebno doklado, tedaj jo je brez ozira na njeni službeni čas uvrstiti v tisto plačilno vrsto, katera ustreza njenim sedanjim prejemkom. Dopolnilne doklade k plačam in osebne doklade je odtegniti, v kolikor ne presegajo plačilnih prejemkov v novi plačilni vrsti. (Dalje.)

Zmes.

XXVII.

Dvajseti vek nosi v svojem začetku nekako znak misijonov, romanj, procesij — in zatiranje samostanov. Mislečemu človeku je na mah razvidno, da v nekaterih deželah, recimo državah, klerikalizem mogočno vzdiguje svoj greben, v drugih mu ga pa korenito obrezujejo. V Franciji napravili so si postavo, da paralizirajo moč mrtve roke, na Portugalskem je kralj nalik cesarju Jožefu II. dal zapreti samostane, ki se ne pečajo s poukom, odgojo ali dobroteljnimi napravami. Nekaj iztiranih me-nihov osreči nedvojbeno še Avstrijo.

Pri nas je provzročilo veliko senzacijo dejstvo, da je nadvojvoda Franc Ferdinand prevzel pokroviteljstvo nad „Katoliško šolsko družbo“, kar so posamezne politične stranke hotele fruktificirati v svoje strankarske namene. Naš kolega „Slov. učitelj“ se v svojem članku „Dani se“ zelo moti, če misli, da pride kedaj „stara šola“ na vidik. Reklo bi se nositi vodo v Savo, ako bi hoteli zavračati lažnjivo, vedno se ponavljajočo trditev, da se je „verstvo načeloma vrglo iz moderne šole“. Takšno kolobocijo naj le prežvekovajo klerikalni želodci, a naj pazijo, da si ne pokvariyo želodca. Slovenci vemo dobro, da ima gibanje „proč od Rima“ istovetnost z gibanjem „proč od Avstrije“, vemo pa tudi, da nemški šulferajn ravno tako germanizuje kakor katol. šol. družba.

Slov. učitelji nikakor ne odobravajo, da je vsenemška stranka v žaljivem tonu spravila protektorstvo prestolonaslednika v razgovor, priznavati pa moramo našemu častnemu članu in drž. poslancu dr. Tavčarju, da je ravnal pravilno, glasujoč za to, naj se o odgovoru ministrskega predsednika otvori debata, kjer bi bila prilika strankam dana, da pokažejo svojo lojalnost z rezkim obračunom vsenemške stranke. In našle so se domisljave, vsevedoče butice vrh blagoslovljenih teles, ki so v svoji neskončni zlobnosti in škodoželjnosti sumničile lojalnost slovenskega učiteljstva. Takim obrekovalcem: Fej! Wie der Schelm selbst ist, so denkt er von Anderen. Vprašamo vas, če

se še spominjate, kdo ni hotel brati maše za rajnim prestolonaslednikom Rudolfom. Kaj?

Kranjski klerikalizem s svojo nerealnostjo je doživel v državni zbornici svoj Sedan. Nemci pokazali so ga v vsej svoji nagoti, kakor smo ga poznali mi že zdavnaj. Tožnik dr. Zlindra je postal obsojenec in niti sv. Duh mu v lastnem zagovoru ni odvrnil nesmrtnih blamaže. Zato: „Zdaj se špegelaj brumna duša, kadar Tebe hudič skuša. Glej, da se mu boš zoperstav, da Te ne bo hudič jemav“.

Kdo bi si mislil, da se bode kdaj slovenskemu klerikalizmu potegnili krinka raz obraz na tako neusmiljen način in ga pokazali v vsej nagoti! Svaka sila do vremena.

V Slovencih še vedno mislijo maziljeni politikastrji, da smejo le oni delati politiko, da so le oni vsevedoči, pri tem so pa sacrosanct; le oni so generali ali pastirji, vse drugo le neumne ovce. Izborno je pisalo „Jedinstvo“: „Parlament nije koncil. Narod šalje u parlament narodne zastupnike zato samo, da brane njegova narodna prava, ne dirajući u vjerska. A pošto sada u parlamentu nije na dnevnem redu dogma vjere, nego načelo narodnosti, na to valja i osvrćati, to i uvažavati, a osobito pak da djelovanje narodnih zastupnika podliježe kritici naroda, ne biskupa“.

Kako se doseže klerikalna gospodstvaželjnost, daje premisleka vredne migljaje „Slov. Goepodar“ pravše dr. Lažnik, „V volilne namene naj se mnogo daruje in preje, kakor za dobrodelne namene, zakaj, kaj vam koristijo zavodi, bolnice in šole, ako pride na krmilo nasprotna vlada“. Ubožec misli v svoji domišljavosti, da bode slovenski klerikalizem imel kdaj upliv na vlado. Še precej ducator Žičkarjev, Gredolčičev in Spinčičev, a ostanejo — revčki.

Vsekaker drugi upliv ima svetovnoznani pisatelj grof Lev Tolstoj, ki je pisal carju, naj se dvigne šolstvo. V šolah naj se odpravijo vsi narodni, socijalni in verski razločki; v vse šole naj imajo vstop učenci in učenke vseh narodnosti in ver.

Ne davno je imel Spinčič imenitnega gosta, lepega Karla z Dunaja, ki bi v svoji krščanski ljubezni rad požrl vsakega Slovana in naprednega učitelja. To okolnost prepuščam v študij tovarišu Dubroviču.

Nevstrašenega boritelja za učiteljske koristi Seitza so degradirali v podučitelja. Gewalt geht vor Recht. Tudi pri nas bi radi enako prakticirali, ko bi šlo. Treba bo nabirati gradivo, namreč ovadbe, ki jih skujejo klerikalci ter po svojih slamoreznikih pošljejo na šolska oblastva.

Kristus je učil: Pustite male otročiče k meni! Na Španskem v Montealegru je župnik ustrelil na 7–8 let stare otroke, ki so se igrali pred njegovimi vrati. Ranjenih je bilo 5 in 2 nevarno. Prebivalci so ga hoteli ubiti. Zdaj je zaprt. Amen!

Rešetar I.

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Iz „Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev“. Cenjeno učiteljsko društvo za radovljški okraj je imenovalo poseben odbor za priprave XIII. glavne skupščine „Zaveze“, ki bo dne 25., 26. in 27. t. m. na Bledu. Pripravljalni odbor, ki mu je načelnik gosp. Fr. Rus, nadučitelj na Bledu, se je resno poprijel dela in sestavil v sporazumljenju z vodstvom „Zaveze“ jako zanimiv vzpored, ki ga priobčimo v prihodnji št. „Učit. Tov.“

Za glavno zborovanje je zglasila slav. „Slovenska šolska Matica“ sledečo razpravo:

Dosedanje smeri in bodoča naloga slovenskega jezikovnega pouka. Poročevalec gosp. prof. dr. Fran Ilešič.

Gosp. ravnatelj Ivan Lapajne bo pri svoji razpravi, ki smo jo prijavi v zadnjem „Učit. Tov.“ stavil ti-le resoluciji:

1. Slovensko in istrsko-hrvaško učiteljsko ustanovi in vzdržuj list za domačo in narodovo vzgojo.

2. Slovensko in istrsko-hrvaško učiteljsko se posvetuj o vpeljavi roditeljskih konferenc.

Cenjena Zavezina društva nujno prosimo, da nam vrnejo „Društveni izkaz“ še do 16. t. m., da moremo še priobčiti izvoljene delegate.

Dosedaj so prijavila delegate sledeča društva:

I. Društvo učiteljev in šolskih prijateljev okraja ljubljanske okolice: 1. Fr. Ks. Trošt, nadučitelj — Studenec — Ig.

II. Učiteljsko društvo za radovljški okraj: 2. Andrej Grčar, nadučitelj — Radovljica. 3. Jožef Ažman, nadučitelj — Breznica. 4. Milan Guštin, učitelj — Jesenice. 5. Jožef Bajželj, učitelj — Jesenice.

III. Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj: 6. Iv. Kvac, učitelj — Sv. Martin v Rož. dol. 7. Iv. Logar, učitelj — Zidan most. 8. Rajko Vrečer, učitelj — Sv. Peter v Sav. dolini.

IV. Slovenjebistriško učiteljsko društvo: 9. Jos. Sabati, nadučitelj — Zg. Polskava. 10. Martin Šamprl, učitelj — Črešnjevec.

Dalje prosimo gg. blagajnike Zavezinih društev, da pošljejo Zavezinemu blagajniku letne doneske.

Vodstvo „Zaveze“.

Slovenska šolska Matica v Ljubljani. Odbor tega najmlajšega slovenskega književnega društva jako marljivo deluje. Posrečilo se mu je že pridobiti prav lepo število priznanih pedagoških pisateljev, ki so z vsem zanimanjem pri delu. Pričakovati je torej, da bodo že prvi sadovi, ki hoče ž njimi Matica svoje društvenike obdariti koncem prvega leta, pokazali, da hoče z vso resnobo in vnemo gojiti polje pedagoške vede.

Tudi društvnikov se je oglasilo že lepo število, od katerih jih je 583 letnih že plačalo; med njimi je 8 ustanovnikov. Toda lahko bi jih bilo že več. Pogrešamo še med njimi marsikoga, ki bi ne smel izostati. Še enkrat opozarjamo, da je vsakemu društvniku na korist, če se število društvnikov pomnoži. Čim več denarja ima društvo na razpolago, tem več darov more svojim društvnikom podajati. Še je čas, da se oglase za tekoče lelo novi društvniki. Po pravilih se sprejemajo društvniki do konca rožnika vsakega leta.

Iz radovljškega okraja. (Občni zbor radovljškega učit. društva v Lescah.) Dne 4. malega travna zbralo se nas je lepo število, 17 gospodov oziroma gospic, k občenemu zboru našega društva. Pozdravi nas g. nadučitelj A. Grčar ter izrazi veselje, da nas je vsaj toliko došlo, sicer smo pa tako skoraj vedno isti na zborovanju. Omeni, da se je tajnik g. Stiasny preselil v Zagorje in blagajnik g. Ažman pa odpovedal. Dne 8. grudnia v Lescah prirejeni koncert našega društva v zvezi z bleškim pevskim društvom donesle je za dr. Prešernov spominek 102 K. Dohodkov je imelo društvo pretečeno leto 185.50 K., stroškov pa 105 K. Premoženja imamo 135.38 K in pa bas, kateri se še ni prodal. Tudi za jubilejski koncert nabrani denar, baje okoli 40 K, pojasni g. predsednik, je pri njem.

Na to je bila volitev novega odbora. Predsednikom je voljen g. nadučit. Andrej Grčar iz Radovljice. Odbor, kateri se je takoj sestavil, je sledeči: G. nadučit. Fr. Rus na Bledu, namestnik; g. Iv. Pianeky, učit. v Radovljici, tajnik; g. Josip Korošec, nadučit. v Kropi, blagajnik; g. Milan Guštin, učit. v Jesenicah, odbornik. Naslednja točka je bila, posvetovanje o dopisu „Zaveze“, v katerem se naznanja, da se otvori naš učit. parlament letošnje leto